

BAKİ'NİN ŞİİRLERİNDE İNSAN-TABIAT İLİŞKİSİ HAKKINDA BAZI DEĞERLENDİRMELER

Sabahattin KÜÇÜK

Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü,
Lefkoşa / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

Anahtar Kelimeler: Baki Divanı, Klasik Tarz, Modern İnceleme Yöntemleri.

ÖZET

Günümüzde, özellikle klasik Türk şiir metinlerini okuma, anlama ve yorumlama sürecinde bazı müşküllerin varlığı bilinen bir gerçektir. Şair-metin-okur bağlamında karşılaşılan bu zorluklar/açmazlar bir kısım bildiri ve makalelerimizde dile getirildi. Hâlihazırda, şiir metinlerini anlama ve yorumlama konusunda “Klasik Tarz”ın dışına çıkılmadan, bir başka ifadeyle söyleyecek olursak çağdaş Batılı yöntemlerden yararlanılmadan sürdürülmektedir. Bunun sonucu olarak, metnin anlam tabakalarına yani çok anlamlılık yapısına ulaşmamız zorlaşmaktadır. Elbette, klasik tarzdan feragat edilmemeli; ancak, sürekli gelişen, yenilenen çağdaş edebiyat kuram ve yöntemleri de dikkate almak icap eder. İşte bu kısa açıklamanın ışığında, Baki Divanı’ndaki insan-tabiat ilişkisini ihtiva eden beyitlerden bazıları yorumlanacaktır. Baki insanda tabiatı ve aynı zamanda tabiatta insanı görmeye çalışan, bunda da gayet başarılı olan bir usta şairdir. Bu hususta hem çağdaşı hem de daha sonraki yüzyıllarda yaşayan şairler tarafından örnek alınmıştır. Elbette, Baki’de olduğu kadar, diğer Divan şairleri için de insan-tabiat ilişkisi aynı özellikleri taşır; ancak, ele alınacak örnek metinlerin yorumları, öteki sanatçıların metinlerini anlama ve açıklama hususunda katkı sağlayacaktır. Metinleri anlama ve yorumlama sürecinde, temeli Klasik Tarz oluşturacaktır; aynı zamanda çağdaş yöntemlerden de istifade edilecektir.